

B. Πανής

Προσκεκλημένος Ομιλητής στο 26^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (17-18 Δεκεμβρίου 2020).

ΕΙΣΗΓΗΣΗ

Η Λειτουργία του Σπουδαστηρίου / Βιβλιοθήκης του Τμήματος Οδοντιατρικής ΕΚΠΑ εν μέσω της Πανδημίας COVID-19.

B. Πανής – Καθηγητής

Δ. Κυρίτση	}	Βιβλιοθηκονόμοι
Λ. Ντόκα		
Ν. Κατή		

Κυρίες και κύριοι.

Με ιδιαίτερη χαρά δέχθηκα την τιμητική πρόσκληση να παρευρεθώ ως ομιλητής στο Συνέδριο σας και γι' αυτό ευχαριστώ την Οργανωτική Επιτροπή του Συνεδρίου και ιδιαίτερα τη Συντονίστρια κα Σ. Κουρή.

Ο γενικός τίτλος του Συνεδρίου είναι: «Ο ρόλος των Βιβλιοθηκών στη Διαχείριση Εκτάκτων Συνθηκών» και οι εισηγήσεις δεν θα ήταν δυνατόν να εστιάζουν σε κάτι άλλο από την Πανδημία COVID-19.

Θα ήθελα να ξεκινήσω με μια αναφορά και μια παραδοχή. Αναφορά στο Γερμανό φιλόσοφο Σίγκμουντ Φρόιντ ο οποίος σε επιστολή του και με αφορμή το θάνατο της κόρης του στο τρίτο κύμα της πανδημίας της Ισπανικής Γρίπης, ακριβώς εκατό χρόνια πριν (1920) αναφέρει: *«Δεν ξέρω τι άλλο μένει να πει κανείς. Είναι ένα γεγονός που σε παραλύει και που δεν μπορεί να γεννήσει δεύτερες σκέψεις όταν κανείς δεν πιστεύει (ήταν βαθιά άθρησκος) και έτσι γλυτώνεις από όλες τις συγκρούσεις που συμβαδίζουν με αυτές. **Ωμή πραγματικότητα, βουβή υποταγή**».*

Η παραδοχή με το ότι οι συνθήκες που διαμορφώνει ο άνθρωπος πολλαπλασιάζουν, μεταλλάσσουν και τελικώς εκτροχιάζουν τη δράση των μικροοργανισμών (ιών, βακτηριών κ.ά.). Δεν μας εχθρεύεται η φύση, εμείς φιλοδοξούμε αλόγιστα να τη διαλύσουμε και να την καταστρέψουμε, υποτιμώντας παράλληλα τις συνέπειες. Αυτό πρέπει να συνειδητοποιήσουμε.

ΟΜΩΣ η πανδημία COVID-19 είναι παρούσα με όλες τις συνέπειες που αυτή επιφέρει καταστρέφοντας τις ζωές των ανθρώπων, αποδιοργανώνοντας όλες τις δομές λειτουργίας μίας χώρας.

Ο ιός SARS-COV2 μεταδίδεται μέσω σταγονιδίων της στοματικής και ρινικής κοιλότητας (droplets) και αερογενώς μέσω του αεροζόλ, γεγονός που καθιστά το Οδοντιατρικό επάγγελμα στην πρώτη γραμμή του ενδιαφέροντος από τις πιθανές επιπτώσεις του συγκεκριμένου ιού αλλά και όλων των μικροοργανισμών ενδογενών και εξωγενών που μπορεί να μεταδοθούν στην καθημερινή Οδοντιατρική πράξη. Θυμάμαι το 2003 όταν ο SARS-COV1 πάλι προερχόμενος από την ΚΙΝΑ προκάλεσε την ίδια αναστάτωση και η Οδοντιατρική Σχολή Αθηνών προετοιμαζόταν και τότε να κλείσει. Στις 12 Μαρτίου 2003 (τί χρονική σύμπτωση με τη νέα πανδημία!!!) ο ΠΟΥ εξέδωσε την πρώτη ειδοποίηση για τον κίνδυνο της δυνητικά θανατηφόρας νέας μολυσματικής νόσου η οποία μπορεί να μεταδοθεί γρήγορα από άτομο σε άτομο. Όμως, παρά τις ομοιότητές του με τον «αδελφό ιό» SARS-COV2 μέχρι τον Ιούλιο του 2003 είχαν αναφερθεί > 8.000 κρούσματα από τα οποία τα 780 ήταν θανατηφόρα. Καμμία σχέση με τα εκατομμύρια κρούσματα και περισσότερους από 1.500.000 θανάτους παγκοσμίως στη νέα Πανδημία. Οι μεταλλάξεις που καθορίζουν την υψηλή μεταδοτικότητα του νέου ιού φαίνεται ότι κάνουν τη διαφορά.

Σε σύντομο χρονικό διάστημα μετά την εφαρμογή του πρώτου απαγορευτικού (11/3/2021) η Διοίκηση της Οδοντιατρικής Σχολής προβληματίστηκε για τις συνθήκες επανεκκίνησης της λειτουργίας της Σχολής σε όλα τα επίπεδα όταν θα έληγε το απαγορευτικό (lockdown). Έτσι, απευθύνθηκε στον Εθνικό

Οργανισμό Δημόσιας Υγείας (ΕΟΔΥ) προκειμένου να αποσταλλεί κλιμάκιο για να εκτιμήσει τις ιδιαιτερότητες της Οδοντιατρικής Σχολής που αφορούσαν στην Οδοντιατρική Εκπαίδευση, στις Διοικητικές Υπηρεσίες και στο Σπουδαστήριο /Βιβλιοθήκη. Έμφαση δόθηκε στις υποδομές των Κλινικών και των Εργαστηρίων, στη χωρητικότητα των αιθουσών διδασκαλίας και των αμφιθεάτρων ώστε η κατανομή των φοιτητών σ' αυτούς τους χώρους να γίνεται σύμφωνα με τις οδηγίες οι οποίες καθορίζουν ασφαλείς αποστάσεις και αποφυγή συνωστισμού.

Οι φοιτητές στα δύο τελευταία έτη σπουδών εκπαιδεύονται παρέχοντας οδοντιατρική περίθαλψη σε μεγάλο αριθμό ασθενών. Συγκεκριμένα, οι βασικές παρεμβάσεις στην κλινική εκπαίδευση αφορούσαν **Α. τις Υποδομές** (εξαερισμός κλινικών, χώροι αποδυτηρίων των φοιτητών, πρόσθετος εξοπλισμός των οδοντιατρικών μονάδων με ισχυρές αναρροφήσεις που θα περιόριζαν το αερόλυμα κ.ά.). **Β. τους Φοιτητές** (κατανομή στις κλινικές σε μικρότερες ομάδες, αυστηρή λήψη μέτρων ατομικής προστασίας (ΜΑΠ) κ.ά.). Οι φοιτητές είναι υποχρεωμένοι να λαμβάνουν το ιστορικό των ασθενών εστιάζοντας στη συμπτωματολογία πιθανής λοίμωξης από τον SARS-COV2. **Γ. τα μέλη ΔΕΠ** (ΜΑΠ, τηλε-εκπαίδευση). **Δ. τη Γραμματεία** (ραντεβού για την εξυπηρέτηση των φοιτητών). **Ε. την εργαλειοδοσία** (παράδοση / παραλαβή εργαλείων εντός των κλινικών, αποστείρωση / απολύμανση κ.ά.), και **ΣΤ. τους ασθενείς** (ραντεβού χωρίς αναμονή). Στις γενικές οδηγίες η **είσοδος** και η **έξοδος** όλων των εισερχομένων στην Σχολή γίνεται **μόνον από την κεντρική είσοδο**, με χρήση **μάσκας**, υπογράφοντας υποχρεωτικά σε **παρουσιολόγιο** (για ιχνηλάτηση επαφών), κάνοντας χρήση **αντισηπτικού χεριών**.

Εικ.1. Κλινική εν ώρα λειτουργίας μετά τις βασικές παρεμβάσεις σε υποδομές και λήψη Μέτρων Ατομικής Προστασίας από ΔΕΠ και φοιτητές.

Εικ.2. Κατανομή φοιτητών (προς αποφυγή συνωστισμού και με χρήση μάσκας) κατά τη διάρκεια γραπτών εξετάσεων στο Αμφιθέατρο της Σχολής.

Μετά τη λήξη του πρώτου απαγορευτικού (Μάϊος 2020) οι κλινικές λειτούργησαν για δύο μήνες περίπου μέχρι και τον Ιούλιο και με το νέο ακαδημαϊκό έτος (2020-2021) για ένα μήνα. Εν μέσω της Πανδημίας μετά την επανεκκίνηση της λειτουργίας της Σχολής, κανένα κρούσμα δεν πιστοποιήθηκε μεταξύ των μελών ΔΕΠ, των φοιτητών και όλων των εμπλεκόμενων στην κλινική άσκηση των προπτυχιακών φοιτητών (μεταπτυχιακοί φοιτητές, συνεργάτες, εργαλειοδότες) που να συνδέεται με τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες.

Όλες οι Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις (ΚΥΑ) που έχουν εκδοθεί μέχρι σήμερα και αφορούν στην Πανδημία, περιέχουν κατευθυντήριες οδηγίες για τους υπαλλήλους των Δημοσίων Υπηρεσιών που ισχύουν και για τους υπαλλήλους της Οδοντιατρικής Σχολής (Πίν.1).

Πίν. 1: Διοικητικές Υπηρεσίες (Κατευθυντήριες Οδηγίες)

- Υποχρεωτική προστασία υπαλλήλων που ανήκουν σε ομάδες αυξημένου κινδύνου με χορήγηση ειδικής άδειας απουσίας και παροχή τηλε-εργασίας.
 - Υποχρεωτική τηλε-εργασία στο μέγιστο δυνατό ποσοστό εφόσον συνάδει προς τη φύση των καθηκόντων.
 - Τήρηση απόστασης ενάμιση (1,5) μέτρου.
 - Συνεδριάσεις των Συλλογικών Οργάνων μέσω τηλε-διάσκεψης.
 - Διενέργεια συναντήσεων εργασίας τηρουμένης της απόστασης του ενάμιση (1,5) μέτρου και με τη συμμετοχή έως επτά (7) ατόμων.
- ΦΕΚ. Τεύχος Β' 5486/12/12/2020 (ισχύει από 13/12/2020 έως και 7/1/2021)**

Το Οδοντιατρικό Τμήμα της Σχολής Επιστημών Υγείας έχει Σπουδαστήριο (ΦΕΚ Α'184/1978) το οποίο διαθέτει περισσότερα από 5.000 τεκμήρια (βιβλία) σχετικά με την Οδοντιατρική και τις Επιστήμες Υγείας, περιοδικά (σε έντυπη /ηλεκτρονική μορφή) διδακτορικές διατριβές κ.ά.

Πίν. 2. Σπουδαστήριο Οδοντιατρικού Τμήματος (Συλλογές)

- Το Σπουδαστήριο διαθέτει στη συλλογή του περισσότερα από 5000 βιβλία σχετικά με την Οδοντιατρική και τις Επιστήμες Υγείας. Περίπου 100 σπάνια βιβλία με χρονολογία έκδοσης από το 1880 έως το 1939.
- Διαθέτει επίσης 242 τίτλους εντύπων περιοδικών (49 ελληνικά και 193 ξενόγλωσσα) σχετικά με την Οδοντιατρική και τις Επιστήμες Υγείας. Τα 87 από αυτά έχουν απρόσκοπτη ηλεκτρονική συνδρομή.
- Διαθέτει 602 διπλωματικές εργασίες και 582 διδακτορικές διατριβές.
- Διαθέτει 29 υφηγεσίες και 45 ερευνητικές μονογραφίες μελών ΔΕΠ της Οδοντιατρικής Σχολής.
- Το Σπουδαστήριο έχει ηλεκτρονική πρόσβαση σε βάσεις δεδομένων μέσω της Κοινοπραξίας Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών HEAL-LINK (76 τίτλοι περιοδικών στη HEAL – LINK, 350 ηλεκτρονικά βιβλία).
- Το Σπουδαστήριο έχει ηλεκτρονική πρόσβαση σε βάσεις δεδομένων που διαθέτει η Διεύθυνση Βιβλιοθηκών του ΕΚΠΑ στα μέλη του (100 περιοδικά στη CINAHL, DYNAMED, MEDLINE κλπ).

Η συμβολή του Σπουδαστηρίου είναι σημαντική στις Διοικητικές και Εκπαιδευτικές Λειτουργίες του Τμήματος όπως φαίνεται στον Πίνακα.3.

Πίν. 3: Ενεργή Συμβολή του Σπουδαστηρίου στις Διοικητικές και Εκπαιδευτικές Λειτουργίες της Οδοντιατρικής Σχολής

- Υποστήριξη **ΟΜΕΑ** (Ομάδας Εσωτερικής Αξιολόγησης) με παροχή όλων των απαραίτητων στοιχείων που απαιτούνται για την αξιολόγηση και πιστοποίηση της Σχολής.
- Συνεργασία με τη Γραμματεία της Οδοντιατρικής Σχολής για την ολοκλήρωση υποχρεωτικής κατάθεσης εργασίας σε μεταπτυχιακό και διδακτορικό επίπεδο στο «Ιδρυματικό Αποθετήριο Πέργαμος» καθώς και για όλες τις διαδικασίες για την αποφοίτηση των φοιτητών προπτυχιακού, μεταπτυχιακού και διδακτορικού επιπέδου.
- Διεξαγωγή από το προσωπικό του Σπουδαστηρίου μαθήματος Πληροφοριακής Παιδείας στα πλαίσια του μαθήματος «Εισαγωγή στη Πληροφορική» (3^ο εξάμηνο σπουδών).
- Φιλοξενία του Εργαστηρίου Ηλεκτρονικών Υπολογιστών στο χώρο του Σπουδαστηρίου και υποστήριξη της λειτουργίας του.
- Υποστήριξη Εργαστηριακών μαθημάτων μελών ΔΕΠ κατά την εξεταστική περίοδο.
- Διεξαγωγή Έρευνας Ικανοποίησης Χρηστών του Σπουδαστηρίου της Οδοντιατρικής και κοινοποίησης αποτελεσμάτων στα μέλη της Οδοντιατρικής Σχολής και στην Ακαδημαϊκή Κοινότητα.

Σχετικά με τις τροποποιήσεις που επήλθαν στη λειτουργία του Σπουδαστηρίου / Βιβλιοθήκης και τις παρεμβάσεις στις υποδομές που έχουν γίνει λόγω της Πανδημίας COVID-19, παρατίθενται οι Πίνακες 4-11 και οι Εικόνες 3,4(α,β),5,6.

Πίν.4: Πρώτη αναστολή λειτουργίας του Σπουδαστηρίου της Οδοντιατρικής βάσει των δημοσιευθέντων ΚΥΑ κατά το διάστημα 11/03/2020 – 31/05/2020

- **Κοινή Υπουργική Απόφαση Δ1α/ΓΠ.οικ. 16838/2020 ΦΕΚ 783/Β/10-3-2020.** *Επιβολή του μέτρου της προσωρινής απαγόρευσης λειτουργίας των βρεφονηπιακών και παιδικών σταθμών, νηπιαγωγείων, σχολικών μονάδων, ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, κέντρων ξένων γλωσσών, φροντιστηρίων και πάσης φύσεως εκπαιδευτικών δομών, φορέων και ιδρυμάτων, δημοσίων και ιδιωτικών, κάθε τύπου και βαθμού της χώρας για το χρονικό διάστημα από 11.3.2020 έως και 24.3.2020.*
- **Κοινή Υπουργική Απόφαση Δ1α/ΓΠ.οικ. 20021/2020 - ΦΕΚ 956/Β/21-3-2020.** *Επιβολή του μέτρου της προσωρινής απαγόρευσης λειτουργίας των βρεφονηπιακών και παιδικών σταθμών, νηπιαγωγείων, σχολικών μονάδων, ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, κέντρων ξένων γλωσσών, φροντιστηρίων και πάσης φύσεως εκπαιδευτικών δομών, φορέων και ιδρυμάτων, δημοσίων και ιδιωτικών, κάθε τύπου και βαθμού της χώρας, προσωρινής απαγόρευσης των εκπαιδευτικών εκδρομών εντός και εκτός της χώρας και προσωρινής απαγόρευσης μετακινήσεων και επισκέψεων μαθητών, φοιτητών, σπουδαστών και εκπαιδευτικών, καθώς και προσωρινής απαγόρευσης λειτουργίας ελληνόγλωσσων σχολικών μονάδων και πάσης φύσεως εκπαιδευτικών δομών του εξωτερικού για το χρονικό διάστημα από 21.3.2020 έως και 10.4.2020.*
- **Κοινή Υπουργική Απόφαση Δ1α/ΓΠ.οικ. 28237/2020 - ΦΕΚ 1699/Β/5-5-2020.** *Παράταση ισχύος της υπ' αρ. Δ1α/ΓΠ.οικ.20021/21.3.2020 κοινής απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Προστασίας του Πολίτη, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού και Εσωτερικών, όπως έχει ήδη παραταθεί με την υπ' αρ. Δ1α/ΓΠ.οικ.24343/10.4.2020 (Β' 1293) όμοια απόφαση, έως και τις 31.5.2020 και επανέναρξη λειτουργίας συγκεκριμένων εκπαιδευτικών δομών.*

Πίν.5: Κατευθυντήριες οδηγίες για την πρώτη φάση αναστολής λειτουργίας του Σπουδαστηρίου από 11/03/2020 έως 31/05/2020

- Διακοπή όλων των δια ζώσης υπηρεσιών του Σπουδαστηρίου.
- Κυλιόμενη παρουσία του προσωπικού ακολουθώντας τα εξαγγελθέντα μέτρα της Πολιτείας για την υποστήριξη όλων των απαραίτητων τροποποιήσεων των υπηρεσιών του Σπουδαστηρίου.
- Διακοπή όλων των επιστροφών βιβλίων (δανεισμού, συγγραμμάτων Ευδόξου) και παράταση δανεισμών μέχρι την λήξη της αναστολής λειτουργίας .
- Έμφαση στον εμπλουτισμό και στην αναδιοργάνωση της ιστοσελίδας του Σπουδαστηρίου με σκοπό την κάλυψη πληροφοριακών αναγκών που προκύπτουν από την τηλε-εκπαίδευση (δοκιμαστικές προσβάσεις σε εμπορικές ηλεκτρονικές πηγές που καλύπταν πεδία που άπτονται της Οδοντιατρικής, αξιοποίηση Open Access υλικού).
- Συγκέντρωση όλων των πηγών που ενισχύουν το έργο της τηλε-εκπαίδευσης και της έρευνας στην Οδοντιατρική σε μια ενότητα στην ιστοσελίδα του Σπουδαστηρίου.
- Δημιουργία ηλεκτρονικών υπηρεσιών για την εξ αποστάσεως εξυπηρέτηση των χρηστών (εγγραφή μελών, βεβαιώσεις ορκωμοσίας, διεκπεραίωση κατάθεσης διπλωματικών και διδακτορικών εργασιών στο Ιδρυματικό Αποθετήριο ΠΕΡΓΑΜΟ).
- Ανάρτηση εικονογραφημένων οδηγιών για την χρήση όλων των υπηρεσιών του Σπουδαστηρίου (αναζήτηση στον OPAC, αναζήτηση ηλεκτρονικών πηγών, δανεισμός, κατάθεση στη Πέργαμο).
- Ψηφιοποίηση και ανάρτηση όλων των εντύπων καταλόγων του Σπουδαστηρίου στην ιστοσελίδα του Σπουδαστηρίου (περιοδικά, διπλωματικές εργασίες, διδακτορικές διατριβές, υφηγεσίες κ.λπ).

Πίν.6: Δεύτερη φάση λειτουργίας του Σπουδαστηρίου από 01/06/2020

- Τροποποίηση Όρων Λειτουργίας Σπουδαστηρίου σύμφωνα με την απόφαση της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ (Αρ. Πρωτ.: 28743/29-5-2020, [ΑΔΑ ΨΙ9246ΨΖ2Ν-14Δ](#)) και βάσει των οδηγιών της Κεντρικής Διεύθυνσης Βιβλιοθηκών ΕΚΠΑ, του ΕΟΔΥ και τις σχετικές εγκυκλίους περί τήρησης όλων των μέτρων προστασίας κατά την διάρκεια της πανδημίας COVID-19.

Πίν.7: Κατευθυντήριες οδηγίες κατά τη δεύτερη φάση λειτουργίας του Σπουδαστηρίου από 01/06/2020

- Πρωινή λειτουργία σε μια βάρδια με το σύνολο του προσωπικού του Σπουδαστηρίου να είναι παρών για την καλύτερη και ταχύτερη εξυπηρέτηση των χρηστών.
- Τοποθέτηση προστατευτικού Plexiglass στο Γραφείο Εξυπηρέτησης/Δανεισμού.
- Τοποθέτηση σήμανσης για το καθορισμό των ασφαλών αποστάσεων με ταινίες και κορδέλες σε όλους τους χώρους του Σπουδαστηρίου.
- Απόσυρση παλαιών καθισμάτων με ύφασμα και προμήθεια νέων από PVC για εύκολη απολύμανση και καθαρισμό στο Αναγνωστήριο του Σπουδαστηρίου και στο Εργαστήριο Ηλεκτρονικών Υπολογιστών.
- Υποχρεωτική χρήση μάσκας, αντισηπτικού χεριών και προαιρετική χρήση γαντιών για εργαζόμενους και για επισκέπτες από την πρώτη στιγμή της επαναλειτουργίας του Σπουδαστηρίου.
- Πρόσβαση επιτρέπεται μόνο στο χώρο της Υποδοχής που βρίσκεται το Γραφείο Δανεισμού κατόπιν ραντεβού. Η παραμονή δεν υπερβαίνει τα 15 λεπτά. Όλα τα αιτήματα υποβάλλονται ηλεκτρονικά μέσω φόρμας ή τηλεφωνικά.
- Ηλεκτρονική διαδικασία για την εγγραφή νέου χρήστη στο Σπουδαστήριο.
- Μέθοδος δανεισμού με παραγγελία/προκράτηση
- Υλικό καραντίνας. Το υλικό που επιστρέφεται από δανεισμό παραμένει σε καραντίνα από 2 έως 5 ημέρες.
- Έναρξη από 01/09/2020 υπηρεσίας Ask A Librarian/ Ρώτησε τον Βιβλιοθηκονόμο (chat). Ωράριο Λειτουργίας Υπηρεσίας 09:00 -15:00. Σε περίπτωση υποβολής ερωτημάτων μετά την λήξη του ωραρίου λειτουργίας, τα ερωτήματα απαντώνται με email την επόμενη ημέρα.

Πίν. 8. Τρίτη φάση λειτουργίας Σπουδαστηρίου. Επαναλειτουργία και του Αναγνωστηρίου από 20/10/2020 – 03/11/2020

- Βάσει των ΚΥΑ αριθμ. 115744/Ζ1/4.9.2020, την υπ. αριθ. ΔΙΔΑΔ/Φ.69/126/16136/20-9-2020 (ΑΔΑ: ΩΩΔΩ46ΜΤΛ6-2ΕΧ) εγκύκλιο, τις διευκρινίσεις που δόθηκαν περαιτέρω με την αριθ. ΔΙΔΑΔ/Φ.69/127/17682/22-9-2020 (ΑΔΑ: ΨΧ6Θ46ΜΤΛ6-8ΕΘ) εγκύκλιο, το έγγραφο της Διεύθυνσης Διοικητικού με αρ. πρωτ. 39732 της 22ας Σεπτεμβρίου 2020, την εγκύκλιο υπ. Αρ. ΔΙΔΑΔ/Φ.69/128/17765 της 2/10/2020 (ΑΔΑ: 9ΣΧΒ46ΜΤΛ6-Ρ3Π) και τα προβλεπόμενα μέτρα ασφαλείας λόγω της πανδημίας.

Πίν. 9. Κατευθυντήριες οδηγίες κατά την Τρίτη φάση λειτουργίας από 20/10/2020 έως και 03/11/2020

- Έναρξη λειτουργίας από 20/10/2020 έως 03/11/2020 του Αναγνωστηρίου του Σπουδαστηρίου. Ο αριθμός των ατόμων που μπορούν να εισέλθουν και να μελετήσουν στο Αναγνωστήριο είναι 12 βάσει των διαθέσιμων θέσεων μελέτης που εξασφαλίζουν ασφαλή χρήση, την προβλεπόμενη απόσταση του ενός και μισού μέτρου περιμετρικά μεταξύ των χρηστών, και την επίβλεψη και τον έλεγχο του χώρου από το προσωπικό. Οι θέσεις αρχικά ήταν 64. Τα επιπλέον καθίσματα αποσύρθηκαν από το χώρο.
- Η μέγιστη παραμονή κάθε χρήστη στο αναγνωστήριο δεν θα ξεπερνούσε τις δύο ώρες. Η χρήση του αναγνωστηρίου θα γινόταν μόνο με τη μέθοδο των προγραμματισμένων ραντεβού που θα κλείνονταν ηλεκτρονικά στη φόρμα «[Κράτηση Ραντεβού](#)» που είχε αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Σπουδαστηρίου. Στο τέλος κάθε περιόδου χρήσης του αναγνωστηρίου θα ακολουθούσε απολύμανση σε τραπέζια και καθίσματα. Τα προς χρήση τραπέζοκαθίσματα που έχουν οριστεί από το προσωπικό του Σπουδαστηρίου και έφεραν σχετική σήμανση δεν θα μετακινούνταν από τις καθορισμένες θέσεις.

- Η ίδια διαδικασία εφαρμόστηκε και για το Εργαστήριο Υπολογιστών. Από τις 15 θέσεις χρηστών, μετά τον καθορισμό των ασφαλών αποστάσεων παρέμειναν σε χρήση 6. Στις υπόλοιπες τοποθετήθηκε σήμανση αποτροπής χρήσης. Τοποθετήθηκαν μεμβράνες μιας χρήσης σε πληκτρολόγια και ποντίκια (mouse) των προς χρήση υπολογιστών. Μέγιστος χρόνος χρήσης των Υπολογιστών ορίστηκαν οι 2 ώρες, ακολουθώντας το πρωτόκολλο του Αναγνώστηριου. Στο τέλος κάθε χρήσης αντικαθίστανται οι μεμβράνες, καθαρίζεται και απολυμαίνεται ο χώρος.
- Δημιουργία και Ανάρτηση Ηλεκτρονικής φόρμας ραντεβού για χρήση του Αναγνώστηριου στην ιστοσελίδα του Σπουδαστηρίου.
- Δημιουργία και Ανάρτηση Ηλεκτρονικής φόρμας ραντεβού για χρήση του εργαστηρίου Υπολογιστών στην ιστοσελίδα του Σπουδαστηρίου.

Πίν. 10. Δεύτερο διάστημα αναστολής λειτουργίας από 03/11/2020 έως 7/1/2021

- Σύμφωνα με την ΚΥΑ (ΦΕΚ, 2/11/2020 αρ. φύλλου 4829 τχ. 2ο) με την οποία αναστέλλεται η λειτουργία των βιβλιοθηκών, αιθουσών κοινόχρηστων ηλεκτρονικών υπολογιστών και αναγνώστηριων των Α.Ε.Ι. και την [ανακοίνωση της Διεύθυνσης Βιβλιοθηκών](#).
- Πρώτη παράταση αναστολής με την έκδοση της αρ. Αριθμ. Δ1α/ΓΠ.οικ.: 76629/27.11.2020 (ΦΕΚ Β' 5255) ΚΥΑ με θέμα «Έκτακτα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 στο σύνολο της Επικράτειας για το διάστημα από τη Δευτέρα 30 Νοεμβρίου 2020 έως και τη Δευτέρα 7 Δεκεμβρίου 2020».
- Δεύτερη παράταση αναστολής με την υπ' αριθμ. Δ1α/ΓΠ.οικ.: 78363 Κοινή Υπουργική Απόφαση συνεχίζονται τα έκτακτα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID - 19 για το σύνολο της Επικράτειας και για το χρονικό διάστημα από 7.12.2020 έως 14.12.2020 (Β'5350).

- Αναστολή λειτουργίας Βιβλιοθηκών, Αιθουσών Κοινοχρήστων Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και Αναγνωστηρίων (*ΦΕΚ. Τεύχος Β' 5486/12/12/2020 (ισχύει από 13/12/2020 έως και 7/1/2021).*)

Πίν.11. Δεύτερο διάστημα αναστολής λειτουργίας από 03/11/2020 έως 7/1/2021

- Επαναφορά μοντέλου λειτουργίας πρώτου διαστήματος σε γενικές γραμμές.
- Το προσωπικό είναι παρών με κυλιόμενη φυσική παρουσία στο χώρο του Σπουδαστηρίου, σύμφωνα πάντα με τα εξαγγελθέντα μέτρα της Πολιτείας παρέχοντας τηλεφωνική και ηλεκτρονική εξυπηρέτηση προς το κοινό.
- Οι δανεισμοί τεκμηρίων ανανεώθηκαν έως 11/01/2021.
- Οι επιστροφές τεκμηρίων πάγωσαν μέχρι 11/01/2021.

Εικ. 3. Το Σπουδαστήριο διαθέτει στη συλλογή του περισσότερα από 5.000 βιβλία.

Εικ. 4α. Το Εργαστήριο Ηλεκτρονικών Υπολογιστών στο χώρο του Σπουδαστηρίου

4β. Βιβλιοθήκη με τα σπάνια βιβλία της Συλλογής του Σπουδαστηρίου

Εικ. 5. Τοποθέτηση προστατευτικού plexiglass το Γραφείο Υποδοχής / Δανεισμού.

πριν

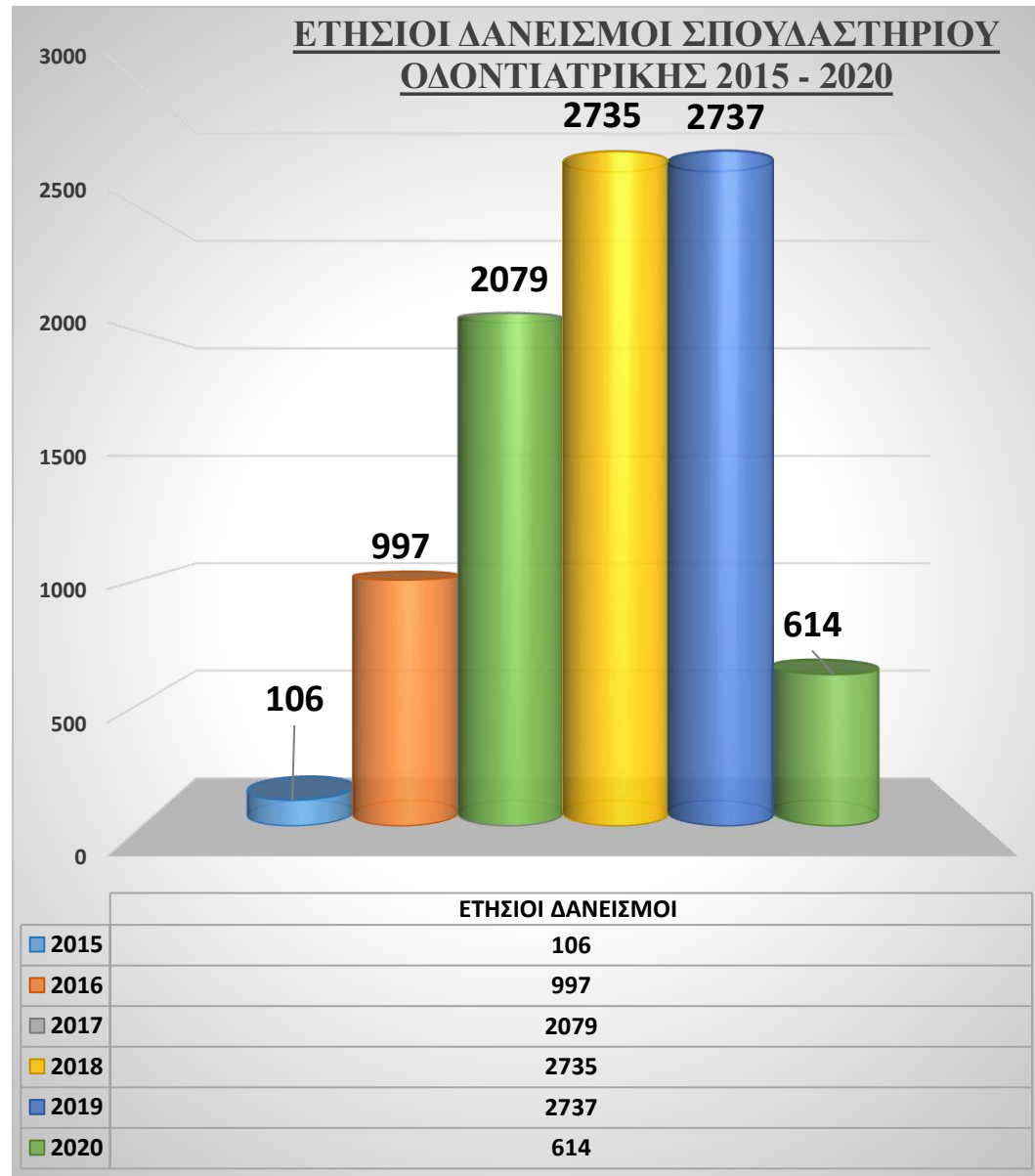

μετά

Εικ. 6. Αντικατάσταση καθισμάτων στο Αναγνωστήριο και εφαρμογή αποστάσεων ασφαλείας (πριν και μετά την εμφάνιση της Πανδημίας).

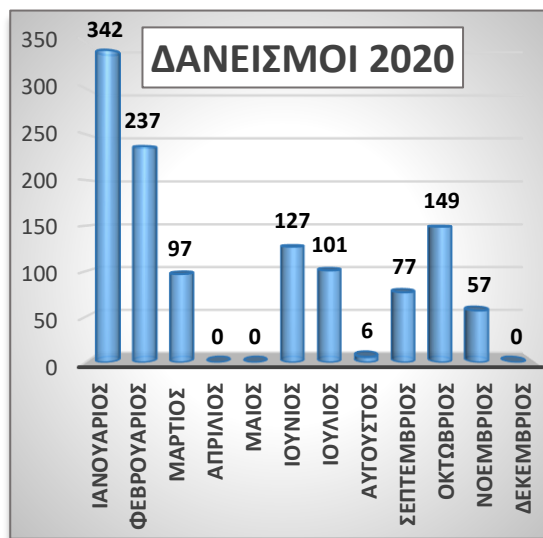
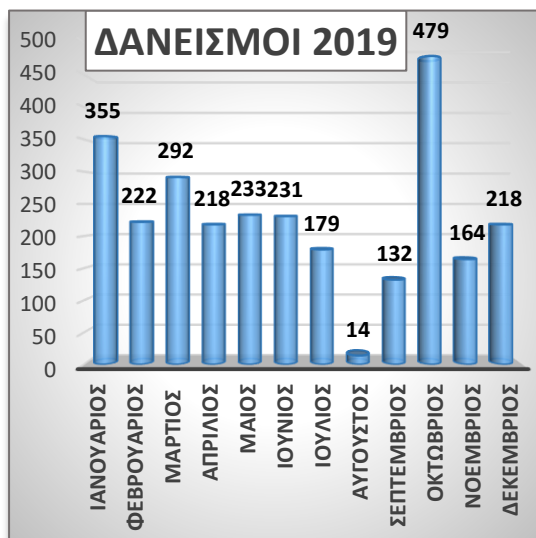
Το Σπουδαστήριο λειτουργεί και ως δανειστική βιβλιοθήκη. Στα σχεδιαγράμματα 1 και 2 αποτυπώνεται ο δανεισμός των βιβλίων κατά τα έτη 2015 έως 2020 και ανά μήνα τα έτη 2019 και 2020.

Σχεδιάγραμμα 1

Το 2018 διεξήχθη έρευνα που αφορούσε στην Αποδοχή / Ικανοποίηση των χρηστών του Σπουδαστηρίου σχετικά με τις υπηρεσίες που παρέχονται σε αυτό (Πίν.12).

Σχεδιάγραμμα 2

Πίν.12: Αποδοχή της λειτουργίας του Σπουδαστηρίου από την κοινότητα της Οδοντιατρικής Σχολής (έρευνα από 2/04/2018 έως 28/04/2018).

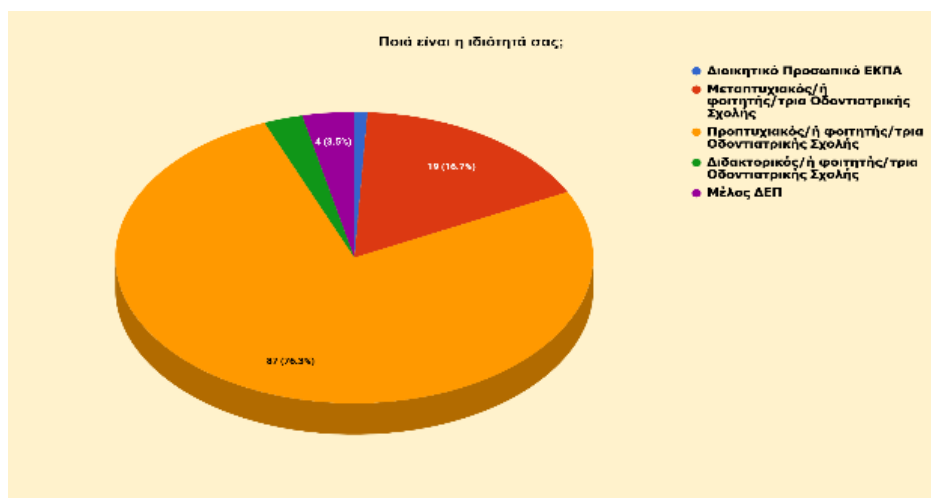
Το Σπουδαστήριο της Οδοντιατρικής για πρώτη φορά το 2018 διεξήγαγε έρευνα ικανοποίησης των χρηστών του.

- Η έρευνα διεξήχθη στο χώρο του Σπουδαστηρίου ηλεκτρονικά με την **επιτόπια παροχή tablet** σε χρήστες του Σπουδαστηρίου εξασφαλίζοντας απαντήσεις από ενεργούς χρήστες των υπηρεσιών του Σπουδαστηρίου και διαφυλάσσοντας το ιδιωτικό απόρρητο.
- Απάντησαν 112 χρήστες του Σπουδαστηρίου.
- Τα συμπεράσματα κοινοποιήθηκαν στην κοινότητα της Οδοντιατρικής Σχολής και στην Ακαδημαϊκή Κοινότητα του ΕΚΠΑ.
- Τα συμπεράσματα λειτούργησαν ως πλοηγός αναβάθμισης του Σπουδαστηρίου.
- Επιβεβαίωσαν θετικά στοιχεία (πχ. ικανοποίηση από το προσωπικό) και εντόπισαν τομείς που χρήζουν αναβάθμισης (πχ. υλικοτεχνική υποδομή)

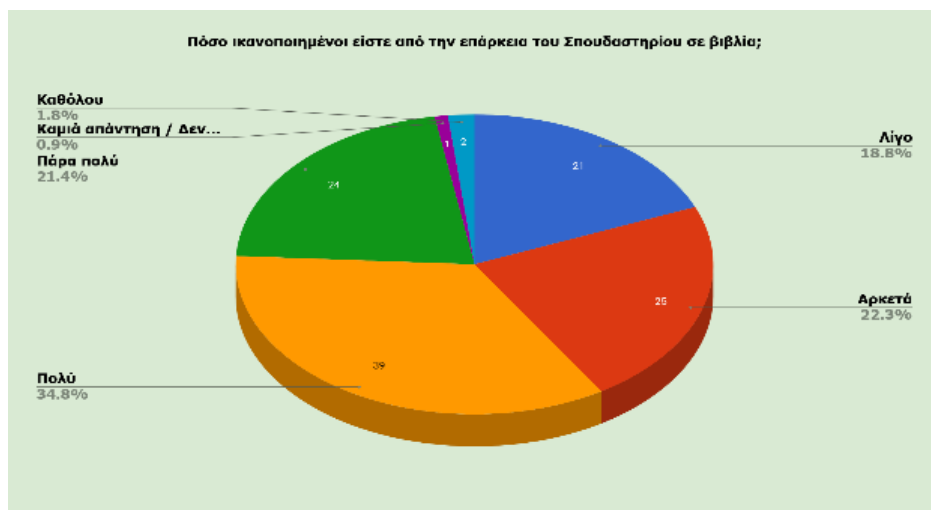
Στα σχεδιαγράμματα 3 έως 7 αποτυπώνονται τα αποτελέσματα της έρευνας αυτής τα οποία κοινοποιήθηκαν στα μέλη της Οδοντιατρικής Σχολής και στην Ακαδημαϊκή Κοινότητα. Η ικανοποίηση των χρηστών κυμάνθηκε σε υψηλά επίπεδα. Απομένει όταν με το καλό εξαλειφθεί η Πανδημία και επανέλθουμε στην κανονικότητα με μια νέα έρευνα να συγκρίνουμε τις απόψεις των χρηστών του Σπουδαστηρίου και των υπηρεσιών του πριν και κατά τη διάρκεια της πανδημίας.

Ο λόγος είναι προφανής γιατί κάποιες από αυτές τις καινοτόμες προσεγγίσεις που επεβλήθησαν λόγω Πανδημίας θα μπορούσαν να παραμείνουν σε ισχύ και μετά. Για παράδειγμα να ενισχυθούν οι συμβάσεις κεντρικών βιβλιοθηκών με εκδοτικούς οίκους ώστε να παρέχεται η δυνατότητα περισσότερων συγγραμμάτων και περιοδικών σε ηλεκτρονική μορφή για την εξ αποστάσεως εξυπηρέτηση των χρηστών. Η τηλε-εκπαίδευση, κατά γενική ομολογία, λειτούργησε πολύ καλά. Η τηλε-εργασία σε ορισμένες περιπτώσεις θα μπορούσε να ενισχυθεί χωρίς να επηρεάζονται οι εργασιακές σχέσεις εργοδότη / εργαζομένου

Σχεδιάγραμμα 3.

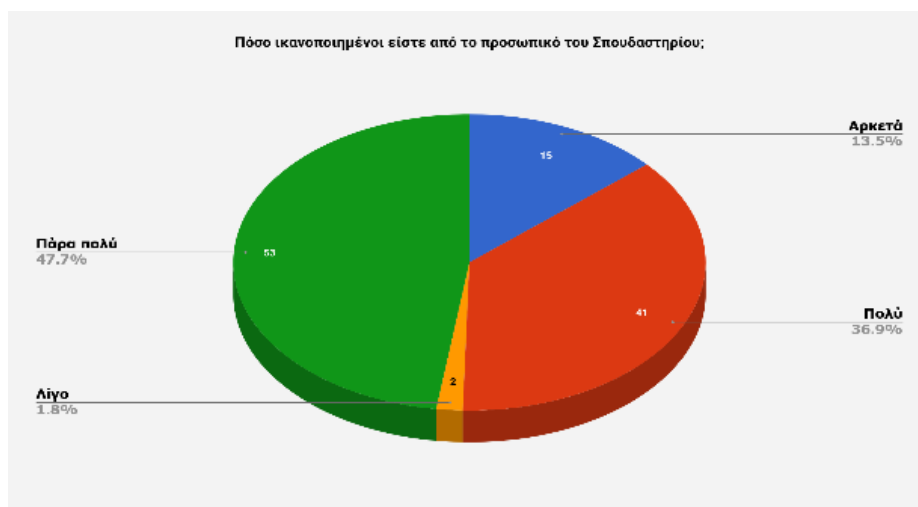
Σχεδιάγραμμα 4.

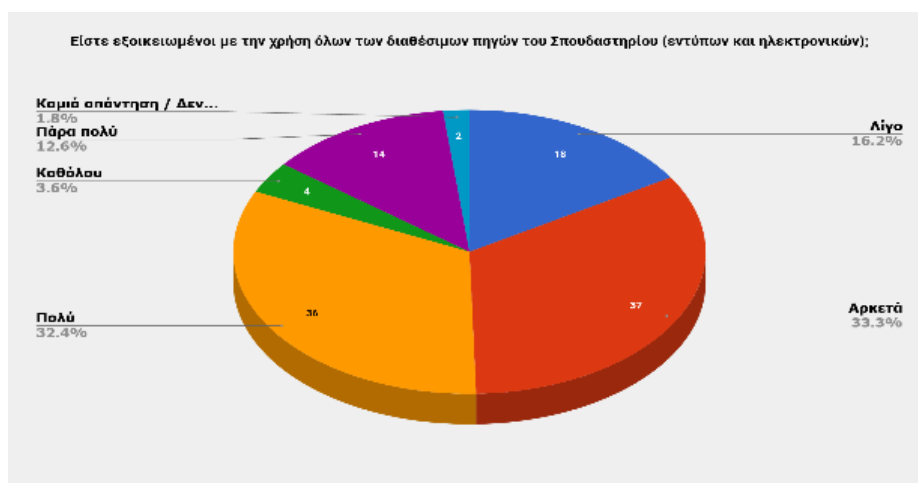
Σχεδιάγραμμα 5.

Σχεδιάγραμμα 6.

Σχεδιάγραμμα 7.

Ολοκληρώνοντας την ομιλία μου και εν όψει του επικείμενου εμβολιασμού να τονίσω ότι τα εμβόλια αποτελούν το αποτελεσματικότερο μέτρο πρόληψης κατά των λοιμώξεων. Μέχρι να ολοκληρωθεί το πρόγραμμα εμβολιασμού και ένα κρίσιμο ποσοστό του πληθυσμού (> 60-70%) αποκτήσει ανοσία, απαιτείται αυτοσυγκράτηση, τήρηση των μέτρων ατομικής προστασίας (μάσκα, απολύμανση χεριών, κ.ά.) και αποφυγή του συνωστισμού. Απαιτείται προσήλωση στην ενημέρωση και τις οδηγίες που δίνονται από την επιτροπή εμπειρογνομόνων. Να σας ευχαριστήσω που με τιμήσατε με την συμμετοχή σας και να ευχηθώ Καλά Χριστούγεννα και με αισιοδοξία να δεχθούμε το Νέο Έτος.